817/09

Den 1. april 2009 blev i sag nr. 74.893:

xxxxx xxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxx xxx xxx
xxxx xxxxxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har været omfattet af en pensionsordning i PFA Pension, klager over den af selskabet indsatte rygklausul.

Selskabet har på baggrund af klagerens helbredsoplysninger i forbindelse med optagelsen i pensionsordningen indsat en klausul, der undtager dækning ved tab af erhvervsevne på grund af lidelser i ryggen.

Ved optagelse i pensionsordningen udfyldte og underskrev klageren den 24/6 2006 en helbredserklæring, hvori hun oplyste, at hun led af muskelspænding ved eksamenslæsning og havde modtaget behandlinger af en kiropraktor og nu modtog et årligt tjek af ryggen.

Selskabet fremsendte herefter spørgeskema vedrørende nakke- og ryglidelser. I besvarelsen af spørgeskemaet oplyste klageren, at hun havde haft nakke- og ryggener 1-5 gange de seneste år. Under punktet "Eventuel uddybning af svar" oplyste klageren videre:

> "I forbindelse med mine studier på universitet havde jeg lidt muskelspændinger i forbindelse med eksamenslæsningerne.
>
> Jeg har brugt kiropraktor for at checke og forebygge, hvilket jeg stadigvæk gør."

Som følge heraf tilbød selskabet den 11/10 2006 at oprette pensionsordningen med følgende forbehold:

> "Det betyder, at du ikke er dækket og ikke får præmiefritagelse, hvis din erhvervsevne bliver nedsat på grund af:
> • en lidelse i ryggen (fra nakke til haleben). Lidelser i ryggens muskler, sener eller nerver, der giver symptomer i hoved, nakke, ryg, arme eller ben, er heller ikke dækket."

Klageren rettede den 24/10 2006 henvendelse til selskabet og anmodede om at få tilsendt en redegørelse og dokumentation for, på hvilket grundlag selskabet gav rygklausulen.

Selskabet uddybede i skrivelse af 26/10 2006 begrundelsen for klausulen.

Den 24/11 2006 fremkom klageren med nye oplysninger. I skrivelse oplyste hun:

> "Jeg har fra min kiropraktor fået oplyst, at jeg siden år 1999 har været til følgende forbyggende undersøgelser hos kiropraktoren:
>
> | | |
> |---|---|
> | 1999 | 1 gang |
> | 2000 | 4 gange |
> | 2001 | 5 gange |
> | 2002 | 2 gange |
> | 2003 | 1 gang |
> | 2004 | 1 gang |
> | 2005 | 2 gange |
>
> Vedrørende år 2000 kan jeg oplyse, at i denne periode havde jeg nogle meget store eksamener på jurastudiet, hvorfor jeg læste i døgndrift. Dette var baggrunden for 4 forebyggende tjek hos kiropraktoren inden selve eksamenerne."

På baggrund af klagerens henvendelse genoptog selskabet sagen og indhentede oplysninger fra klagerens kiropraktor. Af kiropraktorattesten fremgår bl.a.:´

> "Beskrivelse af behandlingsforløbet med angivelse af evt. uarbejdsdygtighedsperiode:
> Behandles med diverse bløddelsteknikker samt specifik ledfrigørelse af nakken. Behandling giver fri bevægelse og afslapning af muskulatur. Snak om ikke at sidde med ben over kors samt vigtigheden af udstrækningsøvelser. Modtager én behandling.
> Den 13/3-2000: Lige haft stor eksamen, hvor [hun] sad for meget. Stiv over lænd og højre balde samt mellem skulderblad. Modtager én behandling.
> Den 6/6-2000: Skal til eksamen. Vil gerne have forebyggende kontrol. Havde stivhed i nakken tidligere, men er bedre nu. Modtager én behandling
> Den 28/7-2000: Tjek. Føler sig stiv og lænd. Modtager én behandling.

Den 20/9-2000: Tjek. Følte som hold i nakken for 2 uger siden, men bedre nu. Lænden murrer og er træt. Objektivt spænder meget i hele flankemuskulaturen, højre. Ledfikseret i bunden af nakken samt over korsben. Modtager én behandling.
…
Den 18/4-2001: Tjek. Studiet strammer til. I påsken var lænden stiv, hvilket spredte sig op gennem ryggen. Objektivt ledstiv generelt i ryg. Muskel stram i baglår, M. Multifidus, M. Piriformis samt M. Levator Scapula primært i højre side. Ledfikseret T4 samt T10.
Den 26/4-2001: Opfølgende kontrol. Meget bedre. Lænden lurer. Mobiliserer korsben. Resten fint. Begyndt massage hos massør i V. Afsluttet.
Den 30/8-2002: Påkørt af bus i fodgængerfelt. Hudafskrabninger og chokeret, ellers ingen mén. Tjekkes. Objektivt stram venstre M. Trapez samt Rhomboideus. Nedsat ledbevægelse over T3-4 og T6 samt tilsvarende ribben, venstre. Behandles og afsluttes efter 1 behandling med fin bevægelighed.
Den 12/1-2003: Forebyggende kontrol. Arbejder meget og har ikke trænet så meget. Er anspændt og stiv, især over lænden.
Den 14/7-2004: Tjek. Skal giftes og starte nyt job.
Den 1/3-2005: Tjek. Let stiv over højre bækken og op højre flanke. M. Piriformis anspændt, højre. Korsben-fikseret.
Den 25/10-2005: Forebyggende kontrol. Svømmer og er flittig til udstrækning.
Den 24/8-2006: Tjek. Er gravid. Alt normalt. øm T/L-overgangen, nok efter hun har hakket kanter langs græsplænen."

Sagen blev herefter forelagt selskabets lægekonsulent, som vurderede, at der var diskrepans mellem de af klageren afgivne oplysninger i rygskemaet og de nu fremkomne oplysninger. Selskabet returnerede derfor det modtagne rygskema og anmodede klageren om at fremsende eventuelle ændringer til det.

Klageren returnerede skemaet i ufyldt stand, men det gav ikke selskabet anledning til at ændre sin afgørelse, hvorefter klageren ved skrivelse af 17/10 2008 har indbragt sagen for nævnet og anført:

"Jeg har siden 1999 i gennemsnit været til 1 kontrol-tjek om året. Dette er begrundet i, at jeg gerne vil passe på - og vedligeholde min krop.

Dog har jeg i årene 2000 og 2001 fået flere behandlingerne, hvilket jeg har nærmere redegjort for i min telefax af den 24. november 2006.

Jeg har kontorarbejde, og alle som arbejder på kontor vil lyve, hvis man svarer nej til spørgsmålet om, hvorvidt man har oplevet muskelspændinger/træthed i ryggen.

På trods af, at jeg er sund og rask har PFA fastholdt, at tegningen af forsikringen kun kan ske med forbehold, som dog ikke er konkret begrundet af mine forhold, men alene begrundes i statistiske vurderinger ud fra retningslinjer fra Videncenter for Helbred og Forsikring, jf. vedlagte brev af den 26. februar 2008 og 25. marts 2008.

Af Hjemmesiden for Videncenter for Helbred og Forsikring, jf. vedlagte kopi følger det, at 'retningslinierne for risikovurdering ikke skal ses som en 'facitliste', men derimod som en vejledende ramme for den samlede individuelle forsikringsmedicinske vurdering'.

Det er min vurdering at PFA 's begrundelse for forbeholdet er uden individuel vurdering eller individuel begrundelse.

Jeg finder derfor begrundelsen for forbeholdet helt uacceptabelt.

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? (skal udfyldes)
Tegning af tab af erhvervsevnetabsforsikring uden forbehold."

Selskabet har i svarskrivelse af 11/11 2008 anført:

"TH har i udvidet helbredserklæring (bilag …), spørgsmål 5, svaret 'ja' til, at hun aktuelt eller inden for de sidste 10 år har haft sygdomme i eller gener (smerter eller ubehag) fra nakke, ryg eller lænd, herunder diskusprolaps, lumbago, whip-lash, muskelspændinger mv. TH uddyber besvarelsen med, at hun har haft muskelspænding ved eksamenslæsning og at det sidst var omkring juni 1998.

Det fremgår af Spørgeskema - nakke og ryglidelser, pkt. 2 og 6 (bilag …), at TH har haft såvel nakke- som ryggener flere gange de sidste 7 år, senest indenfor det sidste år (der henvises til bilaget for så vidt angår antallet af henvendelser og den periodiseringen heraf). Endvidere har TH svaret 'ja' til at hun fortsat har gener fra nakken henholdsvis ryggen og til spørgsmålet hvor ofte svaret 'sjældent'. På side 4 har TH uddybet sit svar og oplyser, at hun under sit studie havde lidt muskelspændinger i forbindelse med eksamenslæsningerne. Hun har brugt og bruger fortsat kiropraktor for at tjekke og forebygge.

I brev af 24. november 2006 (fremlagt af TH) har TH anført antallet af årlige besøg hos kiropraktoren. TH oplyser, at der er tale om forebyggende besøg.

TH har udfyldt det andet rygskema (bilag …) stort set identisk med det første rygskema (bilag …). Antallet af besøg hos kiropraktoren og fordelingen heraf ændret i overensstemmelse af med det i brev af 24. november 2006 anførte og det oplyses supplerende, at TH har haft 1 besøg hos kiropraktoren i 2006.

Det fremgår af oplysningerne fra THs kiropraktor (bilag …), at TH i perioden 1999-2006 opsøgte sin kiropraktor og modtog behandling/fik konstateret stivhed og muskelspændinger ved stort set alle besøg.

På baggrund af de af TH afgivne oplysninger om ryggener sammenholdt med oplysningerne fra kiropraktoren vurderer PFA, at der er en forøget risiko for erhvervsevnetab, jf. retningslinjerne fra Helbred & Forsikring. Derfor tilbydes dækningen ved erhvervsevnetab og præmiefritagelse med et forbehold (rygklausulen) i overensstemmelse med praksis.

Vi skal i øvrigt henvise til ankenævnets kendelse i sag nr. 69.831.

Det bemærkes, at PFA er indstillet på at foretage en fornyet vurdering af THs helbred efter den 24. august 2012.

Konklusion
Vi må fastholde, at PFA er berettiget til at tage forbehold (rygklausulen) ved erhvervsevnetab og præmiefritagelse som sket."

Nævnet udtaler:
Der er ikke kontraheringspligt på området for livs- og pensionsforsikringer, og nævnet kan derfor ikke pålægge selskabet at tegne den ønskede forsikring. Nævnet har heller ikke grundlag for at antage, at rygklausulen ikke er indsat efter en risikovurdering.

Da nævnet ikke har mulighed for at pålægge selskabet at foretage anden risikobedømmelse end den, som selskabet selv har foretaget,

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen

udskriften bekræftes

Henning Jønsson